

Česká expedice do finského Pori

V polovině dubna se vypravila skupina obchodních zástupců společnosti P & L a českých farmářů do finského městečka Pori, kde se vyrábějí sklízecí mlátičky Sampo a stejnojmenné lesní harvestory či vyvážecí traktory. Cílem expedice bylo seznámit se s historií i současností firmy Sampo Rosenlew, prohlédnout si výrobní závod a načerpat co nejvíce informací o sklízecích mlátičkách, jejich seřizení a údržbě. A redakce týdeníku Zemědělec byla u toho.

Vladislav Fuka

Členové expedice získali také řadu informací o místním zemědělství, stejně jako o Finsku a tamní přírodě, k níž se Finové chovají velice ohleduplně. Jsou hrdí na svoje lesy, které pokrývají více než 70 % plochy, a na to, co jim příroda s téměř třemi sty tisíci jezer dává.

tisícovku stejnojmenných strojů do lesa. Ve finském Pori pracuje přibližně 220 zaměstnanců, kteří se podílejí na ročním obratu 55 mil. eur. Na švédskou dceřinou společnost zabývající se pouze výrobou lesní techniky připadá 5 mil. eur. Důležitou součástí v produkci i v obratu jsou tzv. lokální projekty, zejména v Alžírsku, které dosahují cel-

soká kvalita materiálu, snadné čištění i údržba a nízké provozní náklady. Pokud jde o lesní techniku, firma se zaměřuje na produkci menších harvestorů pro první probírku a střední těžbu (k dispozici jsou dva modely, jeden čtyřkolový a jeden osmikolový) a tři typy vyvážecích o nosnosti 10, 12, a 14 tun. U těchto strojů oceňují uživatelé vysokou

i samotné stroje. Technicky se na systému mlácení mnoho nezměnilo, roste pouze výkonnost, efektivita a komfort obsluhy.

Přelomovým byl rok 1991, kdy rodina Rosenlew odprodala závod na výrobu zemědělské techniky jeho tehdejšímu řediteli Timo Prihtimu a ve výrobním programu začaly dominovat mlátičky. Protože rodina Tima

Členové expedice „Pori 2023“ ve výrobním závodě Sampo Rosenlew

Foto Vladislav Fuka

A co se skrývá za názvem Sampo Rosenlew? Rosenlew je příjmení švédské rodiny, která tuto společnost vybudovala. Sampo je pak mytologický výraz pro štěstí, ve finském překladu znamená mlýnek na zlato. Podle finských pověstí ho všichni chtěli mít, neboť jeho majitelům přinášel bohatství a uvedení štěstí. A že je na této báji skutečně něco pravdivého, potvrzuje i to, že Finové patří k nejšťastnějším národům na světě, letos již po šesté obsadili v uvedeném žebříčku první místo. Výraz Sampo je ve Finsku velice známý, jde také o běžné finské chlapčeské jméno. Za výrazem Sampo se však skrývají především oblíbené kanárkově žluté finské mlátičky. Z uvedeného lze odvodit, že jejich uživatelé jdou s nimi štěstí naproti.

Tři produkční skupiny

Finský výrobce dodal zemědělcům na celém světě už více než 55 tisíc sklízecích mlátiček určených pro nejrůznější plodiny a sklízecí podmínky a více než

kového obratu 25 mil. eur. Umístění fabriky na severu prodlužuje transport techniky zejména na vzdálené trhy citlivé na cenu. Proto se využívá kontejnerový systém. V Pori vyrobené komponenty se prostřednictvím kontejnerů přesouvají do finálních destinací s proškolenými zaměstnanci. Spolupráce s vládami jednotlivých zemí, které tak řeší i tamní zaměstnanost, je velmi dobrá. Sampo tedy neprodává licence, ale pouze know-how, komponenty a dohlíží na vysokou kvalitu.

Přibližně 40 % celkové produkce společnosti Sampo Rosenlew tvoří sklízecí mlátičky vyrobené v Pori, zhruba 30 % z celkové produkce připadá na sklízecí mlátičky vyrobené v rámci lokálních projektů a zbylých 30 % zaujímá lesní technika, která se produkuje ve Finsku a ve Švédsku. V Pori se vyrábí deset modelů sklízecích mlátiček, od parcelkového přes šestici vytřásadlových až po tři hybridní. K jejich přednostem patří vy-

efektivitu díky použitým motorům AGCO, spolehlivost a kompaktní rozměry. Stroje jsou výkonné, obratné a k přírodnímu prostředí ohleduplné.

Jak šel čas

Firma Sampo Rosenlew byla založena v roce 1858 švédskou rodinou Rosenlew. Zmínky a nákresy týkající se mlácení pocházejí již z roku 1860, ale první stacionární mlátička se narodila až v roce 1920. Samojízdná sklízecí mlátička pak spatřila světlo světa v roce 1957. Označení 657 LP není spojené s uvedeným rokem, ale značí šest stop pracovní záběr a 57 cm široké mlátičí ústrojí. V 70. a 80. letech minulého století se finské společnosti podařilo úspěšně zaplnovat severské trhy a postupně další země včetně tehdejšího Sovětského svazu. Na konci 80. a začátku 90. let přišlo Sampo již s vyspělou mlátičkou s moderní kabinou a výložníkem v horní části bunkru a jak rostly požadavky na výkonnost a kapacitu, zvětšovaly se

Prihtihu vlastnila i lesy a na trhu chyběly menší probírkové harvestory, sám majitel je navrhl, nechal vyrobit a otestovat. Od roku 1997 jsou harvestory a vyvážecí pevnou součástí výrobního programu.

Dnes je stoprocentním vlastníkem firmy Sampo Rosenlew indická společnost Mahindra & Mahindra. Jde o největšího výrobce traktorů na světě, každý rok vyrobí zhruba sto tisíc malých traktorů zejména pro asijský trh a menší sklízecí mlátičky Sampo se hodí do jeho obchodního portfolia. Původně celá fabrika v Pori sloužila k výrobě techniky Sampo, dnes už jsou některá místa pronajata. Jen pro zajímavost, všechny budovy jsou stále ve vlastnictví rodiny Tima Prihtyho.

Mlátičky nebyly jenom žluté

Během dlouhé historie vyráběla společnost Sampo Rosenlew malé sklízecí mlátičky i pro jiné výrobce zemědělské techniky.

Přibližně 85 % harvestorů Sampo se vyváží

Foto Vladislav Fuka

Od roku 1971 do roku 1972 pro společnost International (dnešní CNH), od roku 1983 až do roku 2020 vyrobila velké množství různých typů malých mlátiček Massey Ferguson, od roku 2003 až do roku 2011 se v Pori montovaly zelené sklízecí mlátičky Deutz-Fahr a od roku 2013 až do roku 2020 i nejmenší řada mlátiček John Deere. Když do společnosti Sampo Rosenlew vstoupil indický partner, uvedená spolupráce skončila. Jeho strategie byla jasná: Sampo bude na všech trzích jenom žluté. Jedinou výjimkou je americký trh, kam se ještě vyváží jednotky kusů mlátiček Sampo v červené barvě.

riálem a spolehlivě oddělují zrno od plev.

Sampo je všude doma

Velký zájem o sklízecí mlátičky Sampo je nejen ve Finsku, ale vzhledem k jeho užitému vlastnostem zejména na skandinávských trzích. Dnes má Sampo Rosenlew svoje obchodní zástupce ve většině zemí Evropy. V současnosti vyváží 90 % produkce do více než 50 zemí světa a zbylá část zůstává na finském trhu, kde zaujímá 45% tržní podíl.

Kromě zkvalitňování výroby a technických parametrů vlastních produktů Sampo Rosenlew

Členové expedice si mohli ze sedla čtyřkolek prohlédnout i krásnou finskou přírodu

Foto Vladislav Fuka

Mlátičky Sampo procházejí neustálým vývojem a uvedená spolupráce s ostatními výrobci velkých modelů jim jenom prospěla. Indický majitel investuje velké množství finančních prostředků do výroby, aby byla plynulejší, levnější, a tím i efektivnější. Zároveň také probíhá technický vývoj, v Pori se sbíhají a vyhodnocují zpětné informace a požadavky od farmářů. Ti u finských mlátiček oceňují spolehlivost při sklizni, precizní severské zpracování, dlouhou životnost a minimum elektroniky. I nejnovější sklízecí mlátičky si zachovávají všechny přednosti značky Sampo. Tedy jednoduchost, spolehlivost, snadnou údržbu a čištění. Navzdory vysoké efektivitě je mlátičí buben šetrný k obilí a velké množství servisních bodů umožňuje jednoduchý přístup ke všem důležitým místům. Ve Finsku je podstatně kratší vegetační období, a proto si mlátičky Sampo poradí i s vlhčím mate-

intenzivně pracuje na budování obchodní sítě a pokrytí dalších evropských zemí, kde s ohledem na minulou spolupráci s jinými výrobci nejsou mlátičky Sampo až tak známé, neboť se prodávaly pod jinou značkou. Výjimkou je Česká republika, kde má výhradní zastoupení mlátiček Sampo firma P & L. Ta již českým farmářům dodala téměř 160 finských sklízecích mlátiček. Export samozřejmě ovlivnila i válka mezi Ukrajinou a Ruskem. V Rusku se tyto stroje nikdy moc neprodávaly, takže současný výpadek není až tak citelný, ale Ukrajina byla poměrně silným trhem. S ohledem na skutečnost, že se nesmějí vyvážet do některých zemí ruské mlátičky, třeba do Kazachstánu, uvolnilo se na těchto trzích místo pro mlátičky Sampo.

Do 13. největšího finského městečka Pori vzdáleného asi 250 km od Helsinek a výrobního závodu Sampo Rosenlew se v příštích číslech týdeníku Zemědělec ještě několikrát vrátíme. ■

První samojízdná sklízecí mlátička Sampo 657 LP spatřila světlo světa v roce 1957

Foto Vladislav Fuka

Před výrobní halou byla vystavena největší finská mlátička, u níž jsou již zřetelné poslední vývojové trendy

Foto Vladislav Fuka